

Adalimumab (Humira®) (Amgevita®)

Inleiding

Uw behandelend arts en/of verpleegkundige heeft met u gesproken over het gebruik van Adalimumab (Humira®/Amgevita®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van Adalimumab en over hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze folder is echter geen vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u deze stellen aan uw behandelend arts of verpleegkundige.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziektes voor kunnen doen. Medicijnen kunnen de darmontstekingen onderdrukken, maar ze kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met medicijnen kunnen de ontstekingen en daarmee de klachten weer terugkomen.

Werking

Adalimumab behoort tot de zogenaamde biologische middelen ('biologicals') tegen de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Hoewel de precieze oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa niet bekend is, wordt bij patiënten met een van deze ziektes een verhoogde hoeveelheid van het ontstekings-eiwit 'tumor necrosis factor' (TNF) gevonden. Dit eiwit speelt een rol bij het ontstaan en onderhouden van de ontsteking van het darmslijmvlies.

Adalimumab is een antilichaam tegen TNF dat gemaakt is van menselijke eiwitten. Adalimumab blokkeert de effecten van TNF. Daardoor wordt de ontsteking in de darm geremd en nemen de klachten (zoals diarree en buikpijn) af. Ook voelen veel patiënten zich over het algemeen minder moe en kunnen zij beter functioneren in het dagelijks leven. Het effect van Adalimumab is over het algemeen binnen enkele weken merkbaar.

Voorzorgsmaatregelen

Voordat u kunt beginnen met Adalimumab, is het belangrijk om uit te sluiten dat u, mogelijk ongemerkt, een of meerdere infecties heeft. Een voorbeeld hiervan is een longziekte, tuberculose (TBC), hepatitis B en C en hiv. Uw afweersysteem zorgt ervoor dat deze ziektes geen klachten geven. Door het gebruik van Adalimumab kan het ertoe leiden dat deze ziektes actief worden en klachten geven. Daarom moet u voor het starten met de behandeling, op tuberculose en hepatitis B/C en hiv onderzocht worden.

Het is belangrijk dat u zelf let op andere bronnen en/of algemene verschijnselen van infecties. Klachten die hierbij kunnen passen zijn:

- gezwollen lymfeklieren;
- aanhoudend hoesten;
- plotseling gewichtsverlies;
- koorts.

Daarnaast is het belangrijk dat u let op andere bronnen van infecties zoals wonden of problemen met uw gebit.

Als u een infectie vermoedt, meld dit dan aan uw behandelend arts of verpleegkundige.

Gebruik

Adalimumab wordt gegeven door middel van onderhuidse prikken. Dit zijn kleine prikken in de vetlaag van uw huid. Vaak is dit in uw buik of bovenbeen. Adalimumab wordt doorgaans één keer per twee weken via onderhuidse (subcutane) injecties gegeven. In de eerste vier weken wordt Adalimumab in een hogere dosering gegeven. Na deze periode is de gebruikelijke dosering 40 mg per twee weken. U injecteert uzelf. Hoewel het misschien een eng idee is, blijkt het zelf spuiten in de praktijk erg mee te vallen en goed aan te leren. U ontvangt instructies van een verpleegkundige over de injectietechniek. In uitzonderlijke gevallen kan iemand in uw omgeving de injecties toedienen. Wanneer u hulp van iemand anders krijgt bij het injecteren, is het noodzakelijk dat deze persoon eveneens getraind is.

Na verloop van tijd kan de werkzaamheid van Adalimumab afnemen en is het soms nodig om de injectie wekelijks te geven. Adalimumab wordt soms als enige middel tegen de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa gebruikt (monotherapie), maar kan ook worden gecombineerd met andere afweeronderdrukkende middelen tegen de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. De combinatie van meerdere geneesmiddelen is echter vaak effectiever en zorgt voor minder afweerreacties op en minder antistofvorming tegen Adalimumab. U moet Adalimumab in de koelkast bewaren.

Interacties met andere geneesmiddelen

Dit medicijn kan voor zover bekend veilig worden gebruikt naast andere geneesmiddelen. Echter over het algemeen zal het niet gecombineerd worden met een andere biological. De combinatie met andere afweeronderdrukkende medicijnen geeft een hogere kans op infecties.

Toch is een combinatie van medicijnen soms noodzakelijk om de ziekte rustig te houden. Overleg bij twijfel met uw arts of verpleegkundige.

Bijwerkingen

De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- Injectieplaatsreactie (waaronder pijn, zwelling, roodheid of pruritus). Vaak geen noodzaak om de behandeling te staken;
- Luchtweginfecties;
- Hoofdpijn;
- Buikpijn, misselijkheid ;
- Huiduitslag;
- Spierpijn;
- Via bloedonderzoek kunnen we beoordelen of u een tekort aan witte bloedlichaampjes (leukocyten) in uw bloed heeft; bloedarmoede. Dit kan leiden tot een stijging van leverenzymwaarden.

Neem contact op met uw behandelend arts als u een van de hierboven genoemde klachten ontwikkelt.

Zwangerschap

Voor zover bekend is het gebruik van Adalimumab gedurende de zwangerschap veilig. Vaak geldt dat opvlamming van de ziekte meer risico's met zich meebrengt in de zwangerschap dan het gebruik van Adalimumab. Samen met uw arts zult u besluiten of adalimumab in het tweede trimester van de zwangerschap tijdelijk gestaakt zal worden, of dat dit de hele zwangerschap gecontinueerd zal worden. Overleg met uw arts wanneer u een kinderwens hebt of zwanger bent en Adalimumab gebruikt.

Borstvoeding

Adalimumab kan worden gegeven tijdens borstvoeding. Tijdens gebruik komt maar slechts een heel klein gedeelte in de moedermelk. Het is onduidelijk hoeveel er dan nog bij kind komt; vermoedelijk heel weinig.

Autorijden

Adalimumab geeft geen sufheid of slaperigheid. U mag gewoon autorijden of

apparaten bedienen gedurende de behandeling.

Reizen

Tijdens het gebruik van Adalimumab kunt u prima op reis. Er zijn echter enkele aandachtspunten waar u rekening mee moet houden. Adalimumab moet gekoeld bewaard worden. Haal voordat u op reis gaat een medicijnpaspoort bij de apotheek. Vraag uw dokter/verpleegkundige om een Engelstalige brief met uw ziektegeschiedenis en huidige medicatie.

Vaccinaties

De griepvaccinatie en hepatitisvaccinatie zijn veilig tijdens de behandeling met TNF blokkerende middelen. Griepvaccinatie wordt bij gebruik van Adalimumab geadviseerd. De hepatitisvaccinatie kan minder effectief zijn, vooral bij gelijktijdig gebruik van medicijnen als azathioprine (Imuran), 6 mercaptopurine (Purinethol) en methotrexaat. Over andere vaccinaties tijdens behandeling is weinig bekend. Vaccinatie met verzwakte levende vaccins zoals gele koorts en Bof, Mazelen en Rode hond (BMR) moeten vermeden worden tijdens het gebruik van adalimumab.

Overleg met uw dokter als u gevaccineerd moet worden.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, neem dan contact op met uw verpleegkundige.

Contact

U kunt ons bereiken voor vragen, voor advies bij klachten/bijwerkingen of als u zelf een afspraak wilt maken voor het verpleegkundig spreekuur.

We hebben elke maandag, dinsdag, woensdag en donderdag telefonisch spreekuur tussen **8.00** en **9.00 uur**. U kunt ons bereiken op telefoonnummer: (0182) 50 56 54.

U kunt ook mailen naar: mdlverpleegkundige@ghz.nl. Vermeld in uw e-mail uw patiëntnummer en/of geboortedatum. Wij proberen uw e-mail binnen twee werkdagen te beantwoorden.

Bij klachten of dringende vragen die niet tot het telefonisch spreekuur kunnen wachten, kunt u ons de hele werkdag (tussen 8.00 tot 16.30 uur) telefonisch bereiken.

Meer informatie

Op de volgende websites vindt u betrouwbare informatie over uw ziektebeeld:

- www.crohn-colitis.nl
- www.mlds.nl

Heeft u nog vragen?

Voor informatie over het Groene Hart Ziekenhuis (GHZ) kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis Gouda
productie: Marketing & Communicatie
september 2024
04.07.113